

EL

*Ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες της επιτροπής
καταπολέμησης της απάτης της Ευρωπαϊκής
Κεντρικής Τράπεζας*

– για την περίοδο Ιανουαρίου 2001 - Φεβρουαρίου 2002 –

14 Μαρτίου 2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Εισαγωγή.....	3
2.	Παρατηρήσεις της επιτροπής καταπολέμησης της απάτης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας	3
3.	Συμπέρασμα.....	6

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

1. Εισαγωγή

Η επιτροπή καταπολέμησης της απάτης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής «ΕΚΑ»), ήδη στο δεύτερο χρόνο λειτουργίας της, εξακολούθησε να ασκεί τις δραστηριότητές της σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 7ης Οκτωβρίου 1999 σχετικά με την πρόληψη της απάτης (ΕΚΤ/1999/5).

Τα μέλη της ΕΚΑ, κ. Erik Ernst Nordholt, κ. John L. Murray και κα Maria Schaubmayer, που διορίστηκαν σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 16ης Νοεμβρίου 1999, εξακολούθησαν να ασκούν τα καθήκοντά τους υπό την προεδρία του κ. Murray.

Έχοντας υπόψη τις αρμοδιότητες που της ανατέθηκαν με την απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την πρόληψη της απάτης (ΕΚΤ/1999/5) (βλ. παράρτημα Ι), η ΕΚΑ ανέλαβε τις ακόλουθες δραστηριότητες εντός της υπό εξέταση περιόδου (Ιανουάριος 2001 – Φεβρουάριος 2002):

Η ΕΚΑ συνεργάστηκε με τη διεύθυνση εσωτερικής επιθεώρησης της ΕΚΤ και παρακολούθησε τις δραστηριότητες αυτής στον τομέα της πρόληψης και του εντοπισμού περιπτώσεων απάτης. Ο διευθυντής εσωτερικής επιθεώρησης διαβίβασε πρόγραμμα με τις σχετικές δραστηριότητες και παρείχε στην ΕΚΑ τακτική ενημέρωση όσον αφορά τις δραστηριότητες αυτές.

Η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων της διεύθυνσης εσωτερικής επιθεώρησης περιελάμβανε την εξέταση προτάσεων και πρωτοβουλιών της εν λόγω διεύθυνσης. Η ΕΚΑ, όπου έκρινε απαραίτητο, υπογράμμισε την προτεραιότητα που πρέπει να λάβουν οι προτάσεις αυτού του είδους, καθώς και τη σπουδαιότητά τους.

2. Παρατηρήσεις της επιτροπής καταπολέμησης της απάτης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Α. Έχοντας υπόψη την απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την πρόληψη της απάτης (ΕΚΤ/1999/5), η ΕΚΑ προβαίνει στις ακόλουθες παρατηρήσεις σχετικά με την υπό εξέταση περίοδο:

- Δεν εντοπίστηκε καμία περίπτωση σχετική με απάτη και άλλες παράνομες δραστηριότητες οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΚΤ,

- δεν υπήρξε καμία περίπτωση συνεπαγόμενη την ανάγκη διεξαγωγής έρευνας σχετικής με απάτη και άλλες παράνομες δραστηριότητες οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΚΤ,
- δεν υπήρξε καμία περίπτωση παράλειψης της διοίκησης ή των οργάνων λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ να ενεργήσουν σύμφωνα με συστάσεις όσον αφορά την πρόληψη ή τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης ή τη συμμόρφωση με τα σχετικά εσωτερικά πρότυπα και/ή με κώδικες συμπεριφοράς της ΕΚΤ,
- δεν υπήρξε καμία περίπτωση συνεπαγόμενη την ανάγκη διαβίβασης πληροφοριών στις δικαστικές αρχές κάποιου κράτους μέλους,
- κανένα μέλος του προσωπικού της ΕΚΤ ή άλλο πρόσωπο δεν υπέβαλε στην ΕΚΑ πληροφορίες σχετικές με οποιαδήποτε περίπτωση απάτης ή παράνομων δραστηριοτήτων οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΚΤ,
- κανένα μέλος του προσωπικού της ΕΚΤ δεν υπέβαλε στην ΕΚΑ οποιαδήποτε καταγγελία σχετική με πράξη ή παράλειψη της διεύθυνσης εσωτερικής επιθεώρησης από την οποία θίγεται, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την πρόληψη της απάτης (ΕΚΤ/1999/5).

B. Όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα σχετικά εσωτερικά πρότυπα και/ή με κώδικες συμπεριφοράς της ΕΚΤ, η ΕΚΑ κρίνει ότι θα πρέπει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στα ακόλουθα ζητήματα:

1.1 Συνεχής προσπάθεια για την προαγωγή της συμμόρφωσης με τα πρότυπα και τους κώδικες

Η ΕΚΑ εξέτασε αυτό το ζήτημα. Είναι σαφές ότι η ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένης της διεύθυνσης εσωτερικής επιθεώρησης, προσπάθησε να προαγάγει μια πολιτική αυστηρής τήρησης των προτύπων και των κωδίκων που έχει θεσπίσει. Αναγνωρίζεται γενικότερα ότι η ίδια η θέσπιση προτύπων και κωδίκων συμπεριφοράς δεν εγγυάται αυτόματα την επίλυση, αποτροπή ή αποφυγή των ζητημάτων ή των προβλημάτων τα οποία προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τα εν λόγω πρότυπα ή κώδικες. Η συστηματική συμμόρφωση με κώδικες και πρότυπα θεωρείται θεμελιώδες στοιχείο για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης στη λειτουργία και την ακεραιότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων γενικότερα. Η μη συστηματική συμμόρφωση μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω την αποτελεσματικότητα των ελέγχων κινδύνου. Επιπλέον, κανόνες οι οποίοι μπορεί, εκ πρώτης όψεως, να θεωρηθούν δευτερεύοντες σε σχέση με τους στόχους που τίθενται στο πλαίσιο της συμμόρφωσης, ενδέχεται, ανάλογα με την περίπτωση, να αγνοηθούν, εάν η σπουδαιότητά τους δεν εκτιμηθεί πλήρως. Προφανώς, είναι ουσιώδες να γίνεται πλήρως κατανοητή σε κάθε επίπεδο της ΕΚΤ η βάση της πολιτικής στην οποία στηρίζονται όλοι οι κώδικες και τα πρότυπα, καθώς και η σπουδαιότητα αυτών. Η έλλειψη κοινής κατανόησης μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση τόσο της πολιτικής επιβολής όσο και της πολιτικής τήρησής τους. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ΕΚΤ έχει συναίσθηση αυτών των

προβληματισμών και επεδίωξε, με την άσκηση πολιτικής συμμόρφωσης, να επιτύχει κάτι παραπάνω από την απλή θέσπιση προτύπων και κωδίκων συμπεριφοράς.

- 1.2 Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΑ επικροτεί το διορισμό, το 2001, συμβούλου δεοντολογίας, με σκοπό την παροχή συμβουλών στο προσωπικό για θέματα που αφορούν τη συμμόρφωση και συναφή ζητήματα δεοντολογίας. Τα μέλη της ΕΚΑ συναντήθηκαν με τον σύμβουλο δεοντολογίας και συζήτησαν το ρόλο και τα καθήκοντά του.
- 1.3 Αφού εξέτασε την πιθανότητα θέσπισης πρόσθετων μέτρων με στόχο την προαγωγή μιας «παιδείας συμμόρφωσης», η ΕΚΑ άρχισε συζητήσεις με τη διεύθυνση εσωτερικής επιθεώρησης με σκοπό να εξετάσει, τους προσεχείς μήνες, κατά πόσο θα ήταν χρήσιμο να θεσπιστούν περαιτέρω μέτρα τέτοιου είδους για την προαγωγή της συμμόρφωσης, λαμβανομένης υπόψη της αναγνωρισμένης διεθνούς πρακτικής σε αυτό τον τομέα. Η εν λόγω πρακτική αναγνωρίζει την αξία τέτοιων μέτρων ακόμη και αν δεν υπάρχουν σημαντικά προβλήματα στον τομέα της συμμόρφωσης.
- 2.1 Στη διάρκεια του 2001, όπως προέβλεπε η τελευταία ετήσια έκθεση, θεσπίστηκαν, για τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής, κανόνες σχετικά με τα έξοδα επίσημης ψυχαγωγίας, παραστάσεως, ταξιδιού και τις δαπάνες που αφορούν τη χρήση μέσων τηλεπικοινωνίας, καθώς και αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές για τις διαδικασίες, γεγονός που θεωρήθηκε θετικό βήμα. Η διεύθυνση εσωτερικής επιθεώρησης εξέτασε τα εν λόγω έξοδα και δαπάνες και προσκόμισε πλήρη στοιχεία του ελέγχου της στην ΕΚΑ. Λαμβανομένης υπόψη της σχετικής έκθεσης και βάσει της πρακτικής εμπειρίας, αλλά και της εφαρμογής στην πράξη των νέων κανόνων και διαδικασιών, συνιστάται η λήψη πρόσθετων μέτρων για την ενίσχυση της εφαρμογής των ανωτέρω με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο.
- 2.2 Από την άποψη αυτή, η ΕΚΑ υποστηρίζει πλήρως και εγκρίνει όλες τις συστάσεις της διεύθυνσης εσωτερικής επιθεώρησης στην εν λόγω έκθεση και, επιπλέον, διατυπώνει και η ίδια ορισμένες συστάσεις. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη γνώμη της ΕΚΑ, θα ήταν σήμερα σκόπιμο η επιτροπή, η οποία συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 11.3 του καταστατικού της ΕΚΤ¹, να επανεξετάσει, λαμβανομένης υπόψη της σχετικής έκθεσης, τους κανόνες αυτούς και τις αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν τις διαδικασίες, ώστε να πραγματοποιηθούν οι αναγκαίες διευκρινίσεις και/ή επεκτάσεις. Η ΕΚΑ συνιστά επίσης στη διεύθυνση εσωτερικής επιθεώρησης, στην περίπτωση μη εφαρμογής της αρχής του διπλού ελέγχου, να διασφαλίσει την παροχή, ανά πάσα στιγμή, πλήρους και περιεκτικής τεκμηρίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 6 των κανόνων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΑ θεωρεί ότι είναι σημαντικό να ενδυναμωθούν οι έλεγχοι «πρώτου επιπέδου», οι οποίοι εφαρμόζονται σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες και

---

¹ Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Πρωτόκολλο 18).

κατευθυντήριες γραμμές. Η ΕΚΑ κρίνει επίσης ότι ο έλεγχος πρώτου επιπέδου θα είναι καλύτερο να ασκείται από μια μονάδα αποκλειστικά υπεύθυνη για τον προϋπολογισμό παρά από κάποια άλλη η οποία θα έχει παράλληλα και καθημερινές διοικητικές λειτουργίες.

- 3.1 Η ΕΚΤ δεν έχει ακόμα αναπτύξει και εφαρμόσει συγκεκριμένες πολιτικές για την υλική απογραφή και την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων. Η ΕΚΑ συνιστά να δοθεί προτεραιότητα στην απογραφή «ασφαλών στοιχείων». Επιπλέον, θα πρέπει να αναθεωρείται και να ενημερώνεται ανά τακτά διαστήματα ο έλεγχος πρόσβασης στα εν λόγω στοιχεία, σύμφωνα με κριτήρια βέλτιστης πρακτικής. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στη κατάρτιση καταλόγων όσον αφορά τον εξοπλισμό ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- 4.1 Η ΕΚΑ έχει λάβει ενημερωτικές εκθέσεις σχετικά με τα εσωτερικά και εξωτερικά «τείχη προστασίας», τα οποία έχουν σχεδιαστεί για τη διασφάλιση ασφαλούς ηλεκτρονικής επικοινωνίας εντός και εκτός της ΕΚΤ, καθώς και σχετικά με συναφείς διαδικασίες. Σημειώνει ότι, στο πλαίσιο αυτής της συνεχιζόμενης προσπάθειας, θεσπίζονται περαιτέρω μέτρα τα οποία θα ενδυναμώσουν τις διαδικασίες που αφορούν τη συνήθη επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Γ. Η επιτροπή προσωπικού της ΕΚΤ, σε ανακοίνωσή της προς την ΕΚΑ, ζήτησε διευκρινίσεις για τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατή η εμπιστευτική επικοινωνία μεταξύ του προσωπικού και της ΕΚΑ, καθώς και για τις διαδικασίες που θα υιοθετήσει η ΕΚΑ για το χειρισμό του θέματος αυτού. Η ΕΚΑ προτίθεται να απαντήσει στο αίτημα αυτό με μια δήλωση που θα περιέχει οδηγίες όσον αφορά τη σχετική διαδικασία, ενημερώνοντας τα μέλη του προσωπικού για τον τρόπο με τον οποίο η ΕΚΑ θα χειριστεί το συγκεκριμένο ζήτημα και παρέχοντάς τους τις απαραίτητες διαβεβαιώσεις ως προς την τήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα της επικοινωνίας αυτής.

3. Συμπέρασμα

Στην ετήσια έκθεσή της, η οποία δημοσιεύθηκε το 2001, η ΕΚΑ επικρότησε την συνεχιζόμενη προσπάθεια θέσπισης εσωτερικών διαδικασιών και ελέγχων για την πρόληψη της απάτης. Η ΕΚΑ είναι ικανοποιημένη με τον τρόπο με τον οποίο η ΕΚΤ χειρίζεται αυτά τα ζητήματα. Η ΕΚΑ θα συνεχίσει να διερευνά και να παρακολουθεί τις εν λόγω διαδικασίες και ελέγχους και, όπως έχει ήδη αναφερθεί, να εξετάζει τα μέσα ενίσχυσής τους.

Η διεύθυνση εσωτερικής επιθεώρησης διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη συμμόρφωση και δεν πρέπει να υποτιμηθεί η σημασία της συμμετοχής της σε όλα τα ζητήματα που αφορούσαν, άμεσα ή έμμεσα, τους ελέγχους και τα πρότυπα.

Η διεύθυνση εσωτερικής επιθεώρησης συνεργάστηκε πλήρως με την ΕΚΑ στη διάρκεια του προηγούμενου έτους κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων της τελευταίας, παρέχοντάς της κάθε πληροφορία και έγγραφο που ζήτησε. Με την ΕΚΑ συνεργάστηκαν πλήρως και προσέφεραν τη βοήθειά τους υπάλληλοι άλλων τομέων

της ΕΚΤ, με τους οποίους η ΕΚΑ συζήτησε για θέματα που σχετίζονταν με τις δραστηριότητές της.

14 Μαρτίου 2002

John L. Murray
Πρόεδρος της ΕΚΑ

Maria Schaumayer
Μέλος της ΕΚΑ

Erik Ernst Nordholt
Μέλος της ΕΚΑ